

Handlingsprogram for kulturarv 2022-2023

Temaområder	Program	Tiltak	Forklaring	
<p>1. Tilrettelegging, formidling og verdiskaping</p> <p>Det er viktig at kulturarven og historien knyttet til disse blir tilgjengelige for publikum ved å tilrettelegge for gode opplevelser både fysisk og digitalt. Fylkeskommunen spiller en viktig rolle som tilrettelegger for lokal verdiskaping med kulturarv som fellesnevner. Tilskuddsordninger og økonomisk støtte er nyttige virkemidler der små summer kan ha stor effekt. Det er viktig at dette er ordninger som er uniforme for hele Viken.</p>	<p>1.1. Verdiskaping og kulturarv</p>	<p>1.1.1. KAO: KulturArvOpplevelser</p>	Tilskuddsordning som skal bidra til utvikling av opplevelser der kultur, natur, mat, og aktiviteter settes sammen til et attraktivt tilbud til turister, andre besøkende og lokalbefolkning. Samarbeid med rådsområde næring og tannhelse.	
			1.1.2. Pilegrimsleden og kulturhistoriske vandreruter	Tilskuddsordning for Viken, både til småskalaleverandører og skilt. Akershus- og Buskerudgeografien er omfattet av egne ordninger for utvikling av Pilegrimsleden og kulturhistoriske vandreruter forankret i tidligere regionale planverk. Det er et mål å kunne gi et tilsvarende tilbud for aktører i Østfold.
			1.1.3. Tømmerruta - Nordre Øyeren-prosjektet	Verdiskapingsprosjekt på Nedre Romerike som kombinerer kulturarv, formidling, opplevelser og småskala næringsutvikling.
			1.1.4. Samarbeidsprosjekter med frivillige organisasjoner	Tilskudd til gjennomføring av lokale arrangementer med frivillige organisasjoner, som Fortidsminneforeningen og Historielagene. Videreføring og videreutvikling av tilskudd/samarbeidsmidler til gjennomføring av lokale arrangementer i hele Viken.
		<p>1.2. Samarbeid med DKS i Viken</p>	<p>1.2.1. Arkeolog for en dag</p>	DKS-opplegg der skolebarn i Follo får lære om sin lokale kulturarv og være arkeologer for en dag ved å undersøke jordmasser fra de arkeologiske undersøkelsene ved Labo i Vestby sammen med fylkets arkeologer.
			1.2.2. Fagdag bygningsvern	Formidlingsopplegg for byggefagelever i Buskerud i regi av DKS der de tilbringer en dag på bygningsvernsestret og lærer tradisjonelle bygghåndverksteknikker som bruk av øks, høvel og sotsnor og får en omvisning i utstillinga "Spør av tradisjon".
			1.2.3. Videreføring av pilotprosjektet på Riddersand skole (Ridderhaugen)	DKS-opplegg der elevene, sammen med profesjonelle animatører og historiefortellere, er med på å illustrere historier og myter knyttet til lokal kulturarv. Illustrasjonene blir brukt på fysiske skilt ved kulturminnet.
		<p>1.3. Digital formidling</p>	1.3.1. Kulturavportalen.no	Kartbasert nettressurs som samler ulike kilder om kulturarv i Buskerud. Ønske om utvidelse av nettressurs til å gjelde hele Viken.
		<p>1.4. Tilrettelegging for opplevelser av kulturarven</p>	1.4.1. Tilrettelegging og formidling	Tilrettelegging og formidling av kulturminner (skilting og skjøtsel, digital formidling) rettet mot publikum.
			1.4.2. Viken bevaringspris	En hederspris for eiere, organisasjoner eller virksomheter som har gjort en særlig innsats for å bevare et verneverdig kulturminne eller kulturmiljø. Prisen kan enten gå til aktører som har gjennomført et forbillig istandsettingsprosjekt eller til et godt tilpasset nybygg i et kulturmiljø.
			1.4.3. Lierelgene	Prosjekt for tilrettelegging av de største helleristningsfigurene i Norge fra eldre steinalder. Prosjektet omfatter parkering og rampe, med lyssetting og mulighet for AR (Augmented Reality). I 2022-2023 vil det arbeides med å avklare finansieringsrammer for gjennomføring av et hovedprosjekt. Gjennomføring vil kreve en egen politisk sak.
			1.4.4. Gjellestad	Samarbeidet med Halden kommune og øvrige samarbeidspartener vil bli videreført. Prosjektet må ses i sammenheng med søknad til Horisont Europa med det digitale formidlingsprosjektet Making history together - Gjellestadstory høsten 2021 (jmf punkt 2.1.2). I 2022-2023 vil det arbeides med å avklare finansieringsrammer for gjennomføring av et hovedprosjekt. Gjennomføring vil kreve en egen politisk sak.
			1.4.5. Solbergårnet	Potensialet i Solbergårnet som formidlingsarena for kulturarven i Viken er stort, men lite utnyttet. Det er behov for å utrede videre bruk av Solbergårnet, gjerne som utstillings/formidlingsarena for temaer som er relevante på tvers av fylkets geografi og historie, og som også kan brukes på tvers. I 2022-2023 vil det arbeides med å avklare innretningen av et mulig hovedprosjekt. Gjennomføring vil kreve en egen politisk sak.
	<p>2. Internasjonalt arbeid</p> <p>Å jobbe med kulturarv over landegrensene gir økte muligheter til å tenke nytt rundt publikumsopplevelser og problemløsning.</p>	<p>2.1. Samarbeid på tvers av grenser</p>	<p>2.1.1. The Sea and the City</p>	Kreativt Europa-prosjekt rundt tematikken maritim handel og kulturutveksling fra vikingtid til 1700-tallet, med utgangspunkt i det arkeologiske materialet fra Son i Vestby. Søknad sendt høsten 2021. Svar vil foreligge våren 2022.
		2.1.2. Gjellestadstory	Horisont Europa-prosjekt knyttet opp til den digitale formidlingen av Gjellestadskipet. Søknad sendt høsten 2021. Svar vil foreligge våren 2022.	
<p>3. Kunnskapsgrunnlag</p> <p>For å kunne yte gode tjenester på regionalt og kommunalt nivå er det viktig at saksbehandlere har riktig kunnskapsgrunnlag til å fatte riktige beslutninger. Kvalitetssikre registrerte kulturminner i Askeladden er en stor og viktig jobb som må prioriteres. Satsingen Kulturminner i kommunene (KIK) gir kommunene handlingsrom til å bedre sin kompetanse på lokalt nivå. Tilskudd til kommunedelplaner og til DIVE-analyse for kartlegging kulturarvens potensiale.</p>	<p>3.1. Sikre godt kunnskapsgrunnlag i forvaltningen</p>	<p>3.1.1. Askeladdenprosjekt</p>	Kvalitetssikring av informasjon i Riksantikvarens database over kulturminner. Kvalitetssikring av Askeladden. 2-årig prosjektstilling. Vurderes videreført i neste periode.	
			3.1.2. Viken fylkeskommunes KIK-satsing - Kulturminnarbeid i kommunene	Satsingen omfatter nettverk og møter, samt tilskuddsmuligheter til arbeid med kulturmiljøplaner, mulighetsstudier og kunnskapsløft for å framskaffe ny kunnskap om de temaene vi har liten kunnskap om.
	<p>3.2. Eksempelsamlinger, veiledere og informasjonsmaterieill</p>	3.2.1. Utarbeide veiledningsmaterieill og eksempelsamlinger	Det er et stort behov for å utarbeide og formidle eksempelsamlinger for ny bruk av og ny næring i gårdsbebyggelse- og miljøer, til opplysning og inspirasjon. Også ivaretagelse av gammel bebyggelse i sammenheng med moderne landbruk. Eksempelsamlingene er tenkt både som digitale og trykte versjoner som kan deles ut på seminarer (jmf tiltak 5.1.1).	
<p>4. Kompetanse</p> <p>De regionale bygningsvernsestretene i Viken tilbyr kurs og veiledning til eiere av kulturminner og utøvere av tradisjonelle håndverksfag. Det er viktig at dette blir et ensartet tilbud som kommer innbyggerne i hele Viken til gode. Det er også et behov for tilsvarende kompetansesenter for fartøyvern i Viken.</p>	<p>4.1. Styrke og utvikle kompetanse innen bygningsvern og fartøyvern i Viken</p>	<p>4.1.1. Styrke og bevare kompetanse og rådgivning innen de tradisjonelle håndverksfagene</p>	Styrke og bevare kompetanse og rådgivning innen de tradisjonelle håndverksfagene gjennom utvikling av Vikens bygningsvernsestret.	
			4.1.2. Buskerud bygningsvernsestret	Gjennomføre kurs, arrangementer og andre prosjekter i tråd med bygningsvernsestretets målsettinger og aktivitetsplan.
			4.1.3. Videreføre veiledningstilbud til eiere av kulturminner og kulturmiljøer	Det tas sikte på å tilrettelegge for mest mulig likeverdig rådgivningstjeneste for hele Viken ved å tilby kurs og kompetansetilbud, med utgangspunkt i de eksisterende bygningsvernsestretene, innenfor dagens økonomiske rammer.
<p>5. Møteplasser og nettverk</p> <p>Fylkeskommunen har en viktig rolle som tilrettelegger for møteplasser mellom ulike kulturarvaktører i Viken. Vi har gjort et utvalgt av hvilke grupper som bør prioriteres i perioden 2022-2023 ut fra etterspørsel og behov.</p>	<p>5.1. Videreføre og skape møteplasser og nettverk</p>	5.1.1. Skape møteplasser for kulturarvaktører i Viken	Seminarer, møter og konferanser rundt temaene Nytt liv i låven, Kulturminner i kommunene (KIK) og metallsøkerforeningene.	